

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové ve věci **žalobce: CF FLOP, s. r. o.**, se sídlem Nejedlého 383/11, Brno, proti **žalovanému: Finanční ředitelství Ostrava**, se sídlem Na Jízdárně 3, Ostrava, v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 6. 2005, č. j. 14634/130/2004, č. j. 14868/130/2004, č. j. 14869/130/2004, č. j. 14870/130/2004, č. j. 14871/130/2004, č. j. 14872/130/2004, č. j. 14873/130/2004, č. j. 14874/130/2004, č. j. 14875/130/2004 a č. j. 14876/130/2004, o námitce podjatosti uplatněné žalobcem,

takto:

Předseda senátu Krajského soudu v Ostravě JUDr. Jiří Doležilek **není** vyloučen z projednávání a rozhodnutí této věci.

Odůvodnění:

Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ostravě se žalobce domáhá zrušení shora označených rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost, neboť mu jimi byla doměřena daň podle pomůcek s cílem daň maximalizovat a žalobce zlikvidovat.

Jelikož žalobce podáním ze dne 18. 11. 2005 krajskému soudu sdělil, že nesouhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, nařídil soud ústní jednání na den 11. 10. 2006. Podáním ze dne 5. 10. 2006 žalobce namítl věcnou a místní nepříslušnost Krajského soudu Ostrava a dále podjatost předsedy senátu JUDr. Jiřího Doležílka. Tuto spatřuje v tom, že jmenovaný je rovněž předsedou Krajského soudu v Ostravě a nepřímou se podílel na tom, že věc sp. zn. 36 T 13/2002 nebyla soudem odmítnuta v rámci přípravného řízení. V této věci byl jednatel žalobce bezdůvodně obviněn a vláčen vyšetřovateli a následně i soudem. Podjatost soudce je dále namítána z toho důvodu, že jednatel žalobce v některých případech kritizoval letité průtahy v řízení u Krajského soudu v Ostravě a požádal Ministerstvo spravedlnosti o odškodnění nemajetkové újmy. JUDr. Doležilek jako předseda soudu tyto věci řeší z úřední povinnosti, a je proto vážný důvod pochybovat o jeho nepodjatosti vůči jednateři žalobce.

Žalovaný k výzvě soudu k námitce podjatosti uvedl, že dle jeho názoru není dán zákonem stanovený důvod pro vyloučení soudce. Dále poukázal na skutečnost, že § 8 odst. 5 s. ř. s. jednoznačně stanoví, že účastník řízení může namítnout podjatost soudce do jednoho

týdne ode dne, co se o podjatosti dozvěděl. Proto měl žalobce takovou námitku vznést již při podání žaloby.

Námitka podjatosti byla postupem podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), předložena k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu.

Předseda senátu JUDr. Jiří Doležilek se k uplatněné námitce Nejvyššímu správnímu soudu vyjádřil tak, že k věci nemá jiný vztah než ten, který vyplývá z jeho úřední činnosti. Na projednávání věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 36 T 13/2002 se nijak nepodílel. Z titulu své funkce předsedy Krajského soudu v Ostravě se na žádost Ministerstva spravedlnosti vyjadřoval k několika žalobcovým žádostem o náhradu nemajetkové újmy způsobené mu údajnými průtahy v řízeních vedených u Krajského soudu v Ostravě.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Podjatost soudce zasahuje do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost soudce tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani pro konstituování soudní moci jako jednoho z pilířů demokratické společnosti. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

Jde-li o důvody uvedené v první větě § 8 odst. 1 s. ř. s., tak je třeba uvést, že poměr k věci může vyplývat především z přímého zájmu soudce na projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy by mohli být rozhodnutím soudu přímo dotčeni on nebo osoby jemu blízké ve svých právech. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může jít také o vztah ekonomické závislosti. Takové důvody zjevně dány nejsou a žalobce je ani nenamítal.

Žalobce možnou podjatost spatřuje v tom, že se shora uvedený soudce nepřímou podílel na rozhodování trestní věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 36 T 13/2002. Touto námitkou tak žalobce zřejmě směřuje do věty druhé předmětného ustanovení (tj. vyloučení soudce z důvodu jeho podílu na předchozím soudním řízení). Smysl a účel tohoto ustanovení spočívá ve vyjádření principu instanční oddělenosti řízení před jednotlivými funkčně příslušnými soudy jako záruky vnitřní nezávislosti soudní soustavy, a tím i práva každého na spravedlivý proces. S ohledem na specifika správního soudnictví je nutno pojem „předchozí soudní řízení“ interpretovat tak, že tutéž věc nemůže u krajského soudu a poté u Nejvyššího správního soudu projednávat a rozhodovat stejný soudce. Totožnost věci pak bude dána totožností účastníků a předmětu řízení (předmětem řízení zde je přezkoumání určitého správního rozhodnutí). V daném případě není naplněna

podmínka instanční nadřízenosti, neboť uváděné řízení bylo vedeno u téhož soudu. K této problematice se již vyjadřoval i Nejvyšší správní soud, který ve svém rozhodnutí ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18, uveřejněném pod č. 53/2004 Sb. NSS, uvedl, že *podíl soudce na rozhodování v „předchozím soudním řízení“ ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., který zakládá důvod pro jeho vyloučení, se týká rozhodování ve stejné věci u soudu nižšího stupně; „předchozím soudním řízením“ není řízení v jiné soudní věci, byť by se i týkala týchž účastníků.* Dále je pro posouzení věci podstatné, že se v žalobcem namítaném případě jednalo o trestní řízení, přičemž předseda soudu není z povahy své funkce oprávněn do něho jakkoli zasahovat. Proto nelze dovodit, že by se na jeho posuzování byť i nepřímo podílel.

Pokud jde o vyjadřování se k tvrzeným průtahům v dalších řízeních, která žalobce u Krajského soudu v Ostravě vedl, pak ani toto v daném případě nezakládá důvod pro podjatost soudce. Jestliže totiž předseda soudu plnil své povinnosti na úseku státní správy soudu stanovené § 126 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, který mu mj. ukládá dbát o to, aby v řízeních před krajským soudem nedocházelo ke zbytečným průtahům, a vyjadřoval se k délce řízení v jiných věcech, pak z toho nelze dovodit, že měl být z toho důvodu ve svém rozhodování v jiné věci podjatý. Pokud žalobce předpokládá, že by v návaznosti na jeho dřívější stížnosti mohla u jmenovaného předsedy senátu vzniknout osobní antipatie vůči jeho osobě, pak taková domněnka nemá žádné opodstatnění.

Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že předseda senátu Krajského soudu v Ostravě JUDr. Jiří Doležilek není vyloučen z projednávání této věci.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. února 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu